ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Rutsche v právní věci žalobce: **M. Z.,** zast. JUDr. Zdeňkou Rekovou, advokátkou, se sídlem Komenského 23, Prostějov, proti žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna,** se sídlem Orlická 2020/4, Praha 3, o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 8. 2011, č. j. 10 Ad 26/2010 - 20,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **2880 Kč,** a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Zdeňky Rekové, advokátky.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalovaná jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 8. 2011, č. j. 10 Ad 26/2010 - 20, jímž bylo zrušeno rozhodnutí žalované ze dne 25. 8. 2010, čj. 6063/10/EK a věc byla vrácena žalované k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzen platební výměr Všeobecné zdravotní pojišťovny, krajské pobočky pro Olomoucký kraj, Územní pracoviště Prostějov č. 2141000733, ze dne 9. 7. 2010, kterým byla plátci uložena povinnost zaplatit dle § 18 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění (dále jen „zákon č. 592/1992 Sb.“) penále ve výši 80 882 Kč za období od 24. 9. 2003 do 21. 8. 2008.

Městský soud v napadeném rozsudku uvedl, že v dané věci bylo žalobci vyměřeno penále dnem 13. 9. 2010, kdy bylo žalobou napadené rozhodnutí doručeno zástupkyni žalobce. Pokud bylo tímto rozhodnutím žalobci vyměřeno penále i za období od 24. 9. 2003 do 13. 9. 2005, stalo se tak nezákonně, neb pohledávka za toto období již byla promlčena.

V kasační stížnosti stěžovatelka uplatňuje důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Připomíná, že podle § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. se právo předepsat dlužné pojistné promlčuje za pět let ode dne splatnosti. Byl-li však proveden úkon ke zjištění výše dlužného pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl. K tomu uvádí, že v daném případě bylo zjevně prvním úkonem směřujícím k vyměření pohledávky oznámení o zahájení správního řízení, které bylo žalobci doručeno dne 23. 9. 2008, a tudíž došlo k promlčení pohledávek jen přede dnem 23. 9. 2003. V platebním výměru č. 2141000733, ze dne 9. 7. 2010, kterým byla žalobci uložena povinnost penále ve výši 80 882 Kč za období od 24. 9. 2003 do 21. 8. 2008 již bylo zohledněno promlčení za období předcházející. Napadený rozsudek městského soudu stěžovatelka považuje za nezákonný, neboť jeho závěr o promlčení pohledávek je nesprávným právním posouzením. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhuje zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Žalobce se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s právním názorem městského soudu, a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížností je namítáno toliko nesprávné právní posouzení otázky promlčení penále ve vztahu k úkonu přerušujícím lhůtu a právní posouzení tohoto úkonu.

Podle § 19 zákona č. 592/1992 Sb., se, pokud jde o splatnost penále, způsob jeho placení, vymáhání a vrácení přeplatku na penále, postupuje stejně jako u pojistného.

Podle § 16 odst. 1 téhož zákona, ve znění k datu rozhodnutí žalované, se právo předepsat dlužné pojistné promlčuje za pět let ode dne splatnosti. Byl-li proveden úkon ke zjištění výše dlužného pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl.

Úkonem, který žalovaná ve správním rozhodnutí označila za úkon přerušující běh promlčecí lhůty je oznámení o zahájení řízení, které mělo být žalobci doručeno dne 23. 9. 2008 (doručení oznámení žalobce popíral). Tento úkon však Městský soud v Praze, a to bez ohledu na spornost doručení oznámení, za úkon způsobilý přerušit běh promlčecí lhůty nepovažoval.

K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že úkonem přerušujícím promlčecí dobu může být pouze úkon obsahově kvalifikovaný, tedy nikoliv jakýkoliv úkon čistě procedurální činěný v průběhu promlčecí doby. Kvalifikovanost takového úkonu pak spočívá v tom, že

se musí jednat o úkon věcně směřující ke zjištění výše penále nebo k jeho vyměření, a to za konkrétní období.

Dané oznámení o zahájení řízení ovšem za úkon ke zjištění či k vyměření dlužného penále považovat nelze. Tento úkon nesledoval zjištění žádných skutečností rozhodných pro zjištění výše penále. Nemohlo se jednat o úkon ke zjištění výše vyměřovaného penále, neboť penále bylo vyčíslováno podle toho, co žalovaná v té době evidovala na účtu stěžovatele. Ostatně k obdobnému právnímu názoru dospěl Nejvyšší správní soud i ve své dřívější rozhodovací činnosti, srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2004, č. j. 2 As 81/2003 - 48, v němž se uvádí: *Úkonem ke zjištění dlužného penále na pojistném, přerušujícím promlčecí lhůtu podle § 16 odst. 1 (§ 19) zákona ČNR č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, je jen takový úkon, který směřoval ke zjištění vyměřovaného penále.*

Judikatura Nejvyššího správního soudu přitom dále opakovaně zaujímá také právní názor, že povahu tohoto úkonu má pravomocné rozhodnutí, jímž se předepisuje povinnost zaplatit dlužné pojistné či penále. Tzn., že konec pětileté lhůty ve smyslu § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 je v případech rozhodování o předpisu povinnosti zaplatit dlužné pojistné či penále vázán až na *nabytí právní moci* takového *rozhodnutí*. K tomu srov. zejména usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2007, č. j. 9 Afs 86/2007 - 161, které se zabývalo výkladem obdobné otázky ve vztahu k řízení o vyměření daně, na které ostatně poukázal i Městský soud v Praze v napadeném rozsudku.

Kasační námitka nesprávného posouzení právní otázky soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., uplatněná stěžovatelkou v posuzované věci, tedy není důvodná.

Nejvyšší správní soud tak v postupu a rozhodnutí Městského soudu v Praze neshledal tvrzenou nezákonnost, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci, který ve věci úspěch měl, Nejvyšší správní soud přiznal proti žalované náhradu nákladů souvisejících se zastoupením advokátkou. Jde o náklady podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, za jeden úkon právní služby v částce 2100 Kč a jeden režijní paušál v částce 300 Kč. K tomu se připočítává daň z přidané hodnoty ve výši 20 %, jíž je žalobcova advokátka plátkyní. V celkové částce tak soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 2880 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2012

JUDr. Petr Průcha

předseda senátu